

skolen — han er i Virkeligheden en ivrig Modstander af Friskolen; en Gang imellem lader han, som han ikke er det, men hvad Hjertet er fuldt af, løber Munden over med — kommer det frem, hvor ivrig en Modstander han i Virkeligheden er af den private Skole. Før lod det til, at han ikke havde saa meget mod Friskolen, saa længe det var Grundtvigianere, der søgte den, men nu har han opdaget, at ogsaa Indre Mission opretter Friskoler, og derfor er han bleven af en anden Mening. Jeg mener nu, at det rette frisindede Standpunkt er, at overlade det til Folk selv, hvilke religiøse Betragtninger de ville gøre gældende; jeg synes at det er bedst, at man fra Rigsdagens Side er tolerant; vi have kun med Befolkningen som saadan at gøre, og vi maa sige, at hvilke religiøse Sympatier Folk have eller ikke, det er en Samvittighedssag for den enkelte. Men det ærede Mealem gik saa vidt i sine Udtalelser, at han paastod, at enkelte Friskoler vare ligefrem Skulkeskoler. Det var interessant, hvis det ærede Medlem vilde nævne et saadant Tilfælde, thi det er en Plet, han sætter paa disse Skoler ved en saadan almindelig Beskyldning, som jeg maa tilbagevise, saa længe det ærede Medlem ikke er i Stand til at paavise en bestemt Skole, om hvilken det med Rette kan siges, at den har været en Skole, som man har benyttet som Skulkeskole for overhovedet at unddrage Børnene Undervisningen. Men hvis der har været en saadan Skole, er det et Vidnesbyrd om, at Myndighederne paa det paagældende Sted have forsømt deres Pligt og ikke have benyttet deres Ret, thi der er i Lovgivningen fuldstændige Midler imod, at Skoler benyttes som Skulkeskoler, idet Myndighederne kunne tage Børnene fra Forældrene og ved Tvangsmidler sætte dem ind i den offentlige Skole, naar de ved den aarlige Prøve ikke vise sig at være i Besiddelse af de Kundskaber, som Staten kræver af de Børn, der opvokse her i Landet. Jeg maa derfor tilbagevise denne Beskyldning fra det ærede Medlems Side, og hvis det har været Tilfældet, at en enkelt Skole er bleven misbrugt — hvad alle maa beklage — er det kun et Vidnesbyrd om, at der har været slette Myndigheder, slette Skolekommissioner og slette Øvrigheds personer, som have staaet og set til der, thi de kunde og burde have skredet ind.

K. M. Klausen: Det ærede Medlem for Assens (Berntsen) mener jo nu, at han er kommen i godt Selskab og i

talrigt Selskab. Ja, det er ganske vist, at de moderate søge at hage sig paa, hvor de kunne. Nu have de jo været saa heldige; at de kunne løbe fra to af deres væsentligste Punkter, nemlig Udskrivningen ved 13 Aars Alderen og Tilskuddet til Kjøbenhavns Kommune. Derved er det blevet saa heldigt for dem, at de kunne faa Lov til at bære Venstres Slæb, at traske i Halen paa dette Parti og rose sig af: Hvilket stort Parti vi nu ere bleve! Dernæst skal jeg gøre en Bemærkning til det ærede Medlem vedrørende Religionen. Han mente, at jeg havde saa meget imod disse Friskoler, fordi de nu kunne blive Sekt-skoler, snart tilhøre den grundtvigske Retning, snart Indre Missionens Retning. Det tror jeg ogsaa. Jeg anser det for meget uheldigt at lave saadanne Sektskoler rundt omkring i Landet. Der er nok, der kan sætte Splid i Befolkningen, det foruden. Men ellers vil jeg sige med Hensyn til min Stilling over for dette Spørgsmaal vedrørende Religionen, at ærede Medlemmer jo ville vide, at jeg, da Skoleloven første Gang var til 2den Behandling her, stillede en Ændring, som gik ud paa, at Religionsundervisningen skulde stilles frit, saa at alle Forældre havde Ret til selv at afgøre, hvor vidt deres Børn skulde deltage i Religionsundervisningen eller ikke, og at Religionstimerne skulde lægges som de yderste Timer paa Skemaet, enten som de første eller de sidste, saa at Børnene kunde deltage i denne Undervisning eller lade være at deltage i den, uden at det greb forstyrrende ind i Skolens øvrige Gerning. Det forekommer mig, at det var et tolerant Standpunkt at stille sig paa, og at det var at udøve virkelig Frihed over for Forældrene at bestemme, at de ikke behøvede at lade deres Børn deltage i denne Undervisning, undtagen de vilde. Men hvem var det, som slog denne Ændring ned? Det var nok det ærede Medlem og hans Parti. (Berntsen: Og Flertallet.) Ja, jeg ved nok, at det var ikke det ærede Medlem alene, thi det kunde han ikke, og hans Parti kunde det heller ikke alene, men det ærede Medlem var med dertil, og det forekommer mig, at det var et overordentlig intolerant Standpunkt, som de Herrer stillede sig paa der. De raabe saa meget op om Frihed, men naar det kommer til Stykket, tør De ikke vise saa stor Liberalitet over for Befolkningen, at De tillade den enkelte selv at bestemme, hvor vidt hans Børn skulde deltage i Religionsundervisning eller ikke. — Til det ærede Medlem for Kallerup (Sloth) skal jeg kun gøre